

Állásfoglalás

a szilárd biomassza erőműi felhasználásának természet- és környezetvédelmi szempontjairól

A környezet- és természetvédő szervezetek XVI. kongresszusán egyetértettek abban, hogy a szilárd biomassza az egyik legfontosabb megújuló energiaforrás Magyarországon. Potenciálja Magyarországon kiemelkedő, de semmiképpen nem tekinthető kizárólagos megoldásnak más megújuló energiaforrásokkal (nap-, szél-, geotermikus energia), vagy az energiahatékonyság növelésével szemben.

Alkalmazása kétségtelenül környezeti hatásokkal jár, ezek csökkentése érdekében a szilárd biomassza, mint nyersanyag termelése, feldolgozása és felhasználása során törekedni kell arra, hogy ez a lehető legkisebb környezet-szennyezéssel és természetkárosítással járjon. Ezért a termelés, a szállítás, a felhasználás során minimalizálni kell az üvegház-hatású gázok és egyéb káros szennyező anyagok kibocsátását; és biztosítani a természetvédelmi szempontok maximális prioritását.

A szilárd biomassza, mint lehetséges alapanyag forrásainak felmérésekor minden esetben, első lépésben az adott területen keletkező mezőgazdasági, faipari és egyéb hulladékok, melléktermékek potenciálját kell figyelembe venni, melyre területi leltárok készítését javasoljuk. Az energetikai célú növénytermesztés csak ezek kiegészítésére szolgáljon.

A magas hatásfokú, környezetbarát és decentralizált energiatermelés érdekében, a természetés környezetvédelmi szempontok alapján történő szilárd biomassza felhasználása közvetlen eltüzeléssel kizárólag kisebb (2-20 MW beépített teljesítményű) erőművekben történjen. Ezek korszerű technológiával képesek megfelelni a környezetvédelmi követelményeknek, ugyanakkor hatékonyan szolgálják a fenntartható helyi gazdaságok kialakítását.

Az erdészeti fakitermelésből származó faanyag hasznosításának szempontjai:

– Erdészeti biomassza energetikai célú hasznosítása csak a hosszú távú környezetvédelmi kockázatok feltárásával és kezelésével fogadható el megújuló energiaforrásként. A civil szervezetek azt tapasztalják, hogy a kockázatok az illetékes hatóságok nem vizsgálták megfelelően. A biomassza-erőművek, kis mértékben ugyan, de védett erdőkből szár-

mazó fát is használnak. Nem tartjuk zöld energiának a védett erdőből, energetikai felhasználás céljából kitermelt fa elégetésével nyert energiát.

– Művelt erdeinkben különös figyelmet kell fordítani a szükséges holtfa mennyiségének biztosítására, mivel a holtfának nagyon fontos szerepe van a biológiai sokféleség megőrzésében. Lebomlásával biztosítja a talaj természetes tápanyag-utánpótlását.

– A vágástéri apadék gyűjtése csak olyan mértékben fogadható el, amely nem csökkenti a talaj termőképességét, valamint tápanyag-ellátottságát.

– Az erdészeti biomassza hasznosításhoz szükséges infrastruktúra kiépítése és működtetése során minimalizálni kell a káros természeti, környezeti hatásokat.

Az energiatermelés céljára felhasznált erdészeti biomassza jelentős aránya nem a hazai erdőkből, hanem olyan országokból származik, amelyekben köztudottan gyenge az erdészeti, valamint a természetvédelmi kontroll. Ezért olyan feltételek kidolgozását szorgalmazzuk, amelyek segítségével ki lehet szűrni a nem fenntartható gazdálkodásból származó biomasszát.

Az energetikai ültetvények létesítésének és üzemeltetésének szempontjai:

– Energetikai célú ültetvények létrehozása csak a természettechnológiának megfelelő jelenleg is szántóföldi művelés alatt álló mezőgazdasági területeken történjen. Ennek értelmében a természetvédelmi oltalom alatt álló élőhelyeken, valamint a nem védett, de érzékeny területeken ne létesüljenek intenzív technológiájú ültetvények.

– A telepítendő fajták megválasztásakor figyelembe kell venni a területi sajátosságokat, földrajzi adottságokat. Előnyben kell részesíteni az őshonos és kizárni a génmódosított, valamint az agresszív terjedésre hajlamos fajokat. A fajtaválasztásnál figyelembe kell venni az ültetvény későbbi felszámolhatóságát annak érdekében, hogy az élelmszertermelésre a későbbiekben is lehetőség legyen. Az energetikai célú növénytermesztésben olyan fajokat kell alkalmazni, amelyek esetében sok éves termelési tapasztalataink vannak.

– Az ültetvény művelése során minimalizálni kell a műtrágya- és a növényvédőszer-felhasználást.

Az ültetvények telepítésekor fontos szempont a biodiverzitás megőrzése. A monokultúrák kialakítása ellen többféle fajta alkalmazásával és a táj mozaikosságának megőrzésével kell védekezni.

A szilárd biomassza fűtő- és erőművekben történő közvetlen felhasználásának szempontjai:

– Az energiatermelés a lehető leghatékonyabb módon történjen. Ennek érdekében:

- minimalizálni kell az égetendő nyersanyag és a megtermelt energia szállításából adódó energiaveszteségeket;

- minden erőmű esetében meg kell oldani a villamos energia termelése során keletkező hő hasznosítását, vagyis a kapcsolt energiatermelést.

– A biomasszából termelt hő- és villamos energiáért csak abban az esetben járjon támogatott ár, amennyiben igazolható, hogy az ültetvényekről, illetve az erdészeti kitermelésből származó fás és lágyszárú növényeket – a fenti környezet- és természetvédelmi szempontokat is betartva – termelték meg.

– Javasoljuk, hogy társadalmi és szakmai konzultáció útján, az illetékes hatóságok részvételével alakítsanak ki a biomassza energetikai célú hasznosítására vonatkozó minimumokat, melyek betartása az adott erőmű működési engedélyéhez kötött.

A fent leírt szempontokat a mindenkori kormányoknak figyelembe kell venni a hazai biomassza felhasználásakor, valamint a támogatási rendszer kialakításakor.

A lapot Magyarország legnagyobb médiafigyelője, az

» **OBSERVER** «

OBSERVER BUDAPEST
MÉDIAFIGYELŐ KFT.

1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738

rendszeresen szemlézi